

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลโดย IMD ประจำปี 2568

กรุงเทพฯ/ 7 พฤศจิกายน 2568 – สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย หรือ ทีเอ็มเอ (TMA) เผยผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของประเทศ (World Digital Competitiveness Ranking -WDCR) ที่จัดทำโดย World Competitiveness Center ของ International Institute for Management Development (IMD) สวิตเซอร์แลนด์ ประจำปี 2568 หรือรายงาน WDCR 2025 ซึ่งในปีนี้สวิตเซอร์แลนด์ครองอันดับที่ 1 ตามมาด้วยสหรัฐอเมริกา อยู่ในอันดับที่ 2 และ สิงคโปร์จัดอยู่ในอันดับที่ 3 ขณะที่ไทยถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 38 จาก 69 เขตเศรษฐกิจ ลดลง 1 อันดับจากปีที่แล้ว

การแตกแยกทางภูมิรัฐศาสตร์กำลังส่งผลกระทบต่อความสามารถด้านดิจิทัลของแต่ละประเทศ ข้อมูลจากรายงาน WDCR 2025 เปิดเผยว่าประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้ามากกว่า เช่น กาตาร์ มีอันดับที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ขณะที่ประเทศที่ได้รับผลกระทบมาก เช่น ออสเตรเลีย มีอันดับลดลงอย่างเห็นได้ชัด สิ่งนี้ตอกย้ำว่าขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเป็นหัวใจสำคัญของประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจและเป็นองค์ประกอบในการสร้างความยืดหยุ่นของชาติเพื่อรับมือกับวิกฤติต่างๆ ดังนั้น การกำหนดกรอบนโยบายดิจิทัลที่แข็งแกร่ง การปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติทางธุรกิจให้ยืดหยุ่น และการพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะสูงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกประเทศในการเพิ่มศักยภาพและดำรงอยู่ได้ในโลกยุคดิจิทัลที่เข้มข้นนี้

ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงสุด 10 อันดับแรก

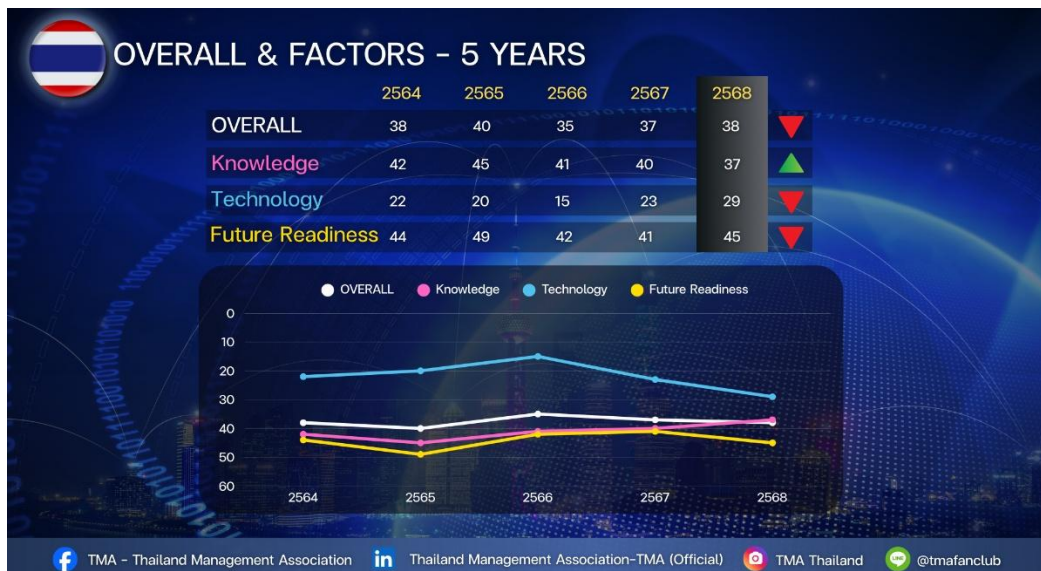
จาก 69 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดอันดับ 10 อันดับแรกที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงสุดในปี 2568 มีดังนี้ (เรียงลำดับจากอันดับ 1-10): สวิตเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฮ่องกง เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ แคนาดา สวีเดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และไต้หวัน

ในปีนี้มีประเด็นที่น่าสนใจคือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) สามารถก้าวเข้ามาอยู่ใน 10 อันดับแรกได้เป็นครั้งแรกความสำเร็จนี้เป็นผลมาจากการวางกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการปฏิรูปสู่ดิจิทัลอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นจากประสิทธิภาพที่โดดเด่นในปัจจัยย่อยด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future readiness) ซึ่งอยู่อันดับที่ 5 และด้านเทคโนโลยี (Technology) อันดับที่ 6

ขณะที่แคนาดาเองก็ทำผลงานได้อย่างยอดเยี่ยมด้วยการทะยานเข้าสู่ 10 อันดับแรก โดยอันดับพุ่งขึ้นถึง 6 ตำแหน่ง มาอยู่อันดับที่ 7 โดยรวม การก้าวกระโดดครั้งสำคัญนี้มีแรงขับเคลื่อนหลักมาจากการพัฒนาในปัจจัยย่อยด้านความพร้อมสำหรับอนาคต ซึ่งได้ขึ้นถึง 10 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 9 และด้านองค์ความรู้ (Knowledge) ที่ขยับจากอันดับ 6 มาอยู่อันดับ 2 นอกจากนี้ แคนาดายังแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำระดับโลกในระดับปัจจัยย่อย ได้แก่ การฝึกอบรมและการศึกษา (Training and education) ครองอันดับ 1 บุคลากรที่มีความสามารถ (Talent) อยู่ในอันดับ 3 และการบูรณาการด้านไอที (IT integration) อยู่ในอันดับ 5

เมื่อหันกลับมาพิจารณาประเทศสมาชิกในอาเซียน สิงคโปร์ยังเป็นผู้นำเดี่ยวในภูมิภาคที่ติดอยู่ในอันดับ Top 10 ของโลก แม้ว่าสิงคโปร์จะร่วงลงจากอันดับ 1 ในปี 2567 มาอยู่ที่ อันดับ 3 ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของ IMD ประจำปี 2568 แต่ก็ยังคงสถานะเป็น "ศูนย์กลางด้านดิจิทัลที่แข็งแกร่ง" โดยทำคะแนนสูงสุดในปัจจัยหลักทั้งสามด้าน ได้แก่ องค์ความรู้ (Knowledge-อันดับ 4), เทคโนโลยี (Technology-อันดับ 2) และความพร้อมสำหรับอนาคต (Future readiness-อันดับ 6) จุดแข็งที่โดดเด่นที่สุดของสิงคโปร์คือ กรอบการกำกับดูแล (Regulatory framework) ที่ครองอันดับหนึ่งทั่วโลก ซึ่งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่เอื้อต่อธุรกิจ นอกจากนี้ยังมีความแข็งแกร่งในหลายตัวชี้วัด เช่น การให้สิทธิบัตรเทคโนโลยีขั้นสูงต่อหัว (อันดับ 1), คะแนนคณิตศาสตร์ PISA (อันดับ 2) และประสิทธิภาพของภาคบริการธนาคารและการเงิน (อันดับ 2) อย่างไรก็ตาม การลดลงของอันดับโดยรวมนั้นมีสาเหตุหลักมาจาก ประสิทธิภาพที่ลดลงในด้านความพร้อมสำหรับอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วงลง 10 อันดับในปัจจัยย่อยด้านทัศนคติเชิงปรับตัว (Adaptive attitudes) และความคล่องตัวทางธุรกิจ (Business agility) ซึ่งมาจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่ต่ำ (อันดับ 61), การค้าปลีกทางอินเทอร์เน็ตที่ยังไม่สูงนัก (อันดับ 28) และสัดส่วนนักวิจัยหญิงที่ค่อนข้างต่ำ (อันดับ 46)

วิเคราะห์อันดับไทย: จุดอ่อนที่ฉุดรั้งภาพรวม

สำหรับประเทศไทย ในรายงาน WDCR 2025 ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 38 จาก 69 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ลดลง 1 อันดับจากปีก่อนหน้า สาเหตุหลักมาจากการดิ่งลงอย่างมีนัยสำคัญของปัจจัยหลักด้านเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งตกลงถึง 6 อันดับ จากอันดับที่ 23 ในปีก่อนหน้า มาอยู่ที่อันดับ 29 โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของปัจจัยย่อยภายใต้หมวดเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นกรอบกฎหมาย กฎระเบียบ (Regulatory framework) เงินทุน (Capital) และกรอบโครงสร้างทางเทคโนโลยี (Technological framework) พบว่าอันดับลดลงทั้งหมด ทั้งนี้ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเคยเป็นจุดแข็งสำคัญของไทยมาโดยตลอด โดยย้อนกลับไปในปี 2566 เคยทำอันดับได้ดีถึงอันดับที่ 15

เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียดของปัจจัยหลักทั้ง 3 ด้าน ยังพบจุดอ่อนในระดับตัวชี้วัดในทุกปัจจัยย่อย ดังนี้:

- ปัจจัยหลักด้านความรู้ (Knowledge): ไทยอยู่ในอันดับที่ 37 ขยับดีขึ้น 3 อันดับจากปีก่อนที่อันดับ 40 ปัจจัยย่อยที่มีอันดับดีขึ้น ได้แก่ ด้านบุคลากรที่มีความสามารถ (Talent) และการฝึกอบรมและการศึกษา (Training and education) แต่ยังคงมีจุดอ่อนสำคัญในตัวชี้วัดจำนวนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Scientific and technical employment) ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 57 และบทความเกี่ยวกับ AI (AI articles) อยู่ในอันดับที่ 53 จาก 69 ประเทศ

- ปัจจัยหลักด้านเทคโนโลยี (Technology): ไทยอยู่ในอันดับที่ 29 ลดลงจากปีก่อนที่อันดับ 23 จุดอ่อนสำคัญที่สุดอันดับคือ การลงทุนภาคเอกชนด้าน AI (AI private investment) ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 53 จาก 69 ประเทศ

- ปัจจัยหลักด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future readiness): ไทยอยู่ในอันดับที่ 45 ตกลงจากปีก่อนที่อยู่ในอันดับ 41 โดยมีจุดอ่อนในหลายตัวชี้วัดที่อยู่ในอันดับต่ำกว่า 50 ได้แก่ การครอบครองแท็บเล็ต (Tablet possession) อันดับที่ 54 การละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software piracy) อันดับที่ 58 ชีตความสามารถด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของรัฐบาล (Government cyber security capacity) อันดับที่ 55 และการมีอยู่ของกฎหมายคุ้มครองความเป็นส่วนตัว (Privacy protection law exists) อันดับที่ 58 จาก 69 ประเทศ

การที่อันดับปัจจัยหลักด้าน "เทคโนโลยี" ของไทยในรายงาน WDCR 2025 ลดลง จำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและความรวดเร็วของประเทศคู่แข่ง สาเหตุหลักสรุปได้ดังนี้:

- คู่แข่งพัฒนาเร็วกว่า : อันดับที่ลดลงไม่ได้แปลว่าไทยถดถอย แต่ประเทศอื่นเร่งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ได้รวดเร็วกว่า ทำให้ไทยเสียอันดับในเชิงเปรียบเทียบ
- ตัวชี้วัดเทคโนโลยีชะงักงัน : การเติบโตที่ไม่เพียงพอในหลายด้าน เช่น การลงทุนด้าน R&D ที่ยังต่ำ การขาดแคลนนวัตกรรมใหม่ๆ (เช่น สตาร์ทอัพยูนิคอร์น) และการนำเทคโนโลยีขั้นสูงอย่าง AI และระบบอัตโนมัติมาใช้ในอุตสาหกรรมยังล่าช้ากว่าที่ควร
- ช่องว่างทักษะบุคลากร : ปัญหาขาดแคลนแรงงานทั้งปริมาณและคุณภาพในสาขา STEM ซึ่งระบบการศึกษายังผลิตบุคลากรได้ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานยุคใหม่
- อุปสรรคโครงสร้างและกฎระเบียบ

แม้โครงสร้างพื้นฐานไอทีพื้นฐานของไทยจะอยู่ในระดับที่ดี แต่คุณภาพโครงสร้างที่ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมยังไม่เพียงพอ ประกอบกับความซับซ้อนของระบบราชการ และความท้าทายในการนโยบายนโยบายไปปฏิบัติจริง ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีโดยรวมล่าช้า อันดับด้านความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของไทยที่ค่อย ๆ ตกลงส่งสัญญาณชัดเจนว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านจากการเน้นการใช้งานดิจิทัลพื้นฐาน ไปสู่การส่งเสริมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มสูง ภาครัฐต้องมุ่งเน้นการแทรกแซงอย่างมีเป้าหมาย เช่น การเพิ่มการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) อย่างจริงจัง การแก้ไขปัญหาล่าช้าด้านบุคลากรผ่านการปฏิรูปการศึกษาและโครงการพัฒนาทักษะ

(Upskilling) รวมถึงการปรับปรุงกรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับให้มีความคล่องตัว เพื่อดึงดูดและกระตุ้นการลงทุน และนวัตกรรมจากภาคเอกชน

ทั้งนี้ World Competitiveness Center ยังชี้ให้เห็นว่า ความไม่แน่นอนและความซับซ้อนจะเพิ่มขึ้นสำหรับภาคธุรกิจและรัฐบาลในการรับมือกับภูมิทัศน์การแข่งขันที่ท้าทายมากขึ้น ดังนั้น การทำความเข้าใจว่าปัจจัยขับเคลื่อนด้านดิจิทัลส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างไรจึงเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมและความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในเวทีระดับประเทศได้รับอิทธิพลหลักจาก 3 ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน บุคลากรที่มีความสามารถ และกรอบกฎหมายที่รวดเร็ว ซึ่งอำนวยความสะดวกในการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้และผสมผสาน

สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย ขอเชิญท่านเข้าร่วมเจาะลึกการวิเคราะห์ผลการจัดอันดับ และแนวทางขับเคลื่อนประเทศไทย ผ่านการสัมมนาออนไลน์ในหัวข้อ “Are We Ready to Compete in the Digital & AI Era?” โดย Professor Arturo Bris - Director of the IMD World Competitiveness Center ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และผู้บริหารหน่วยงานชั้นนำด้านดิจิทัลของประเทศไทย ในวันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2568 ระหว่างเวลา 12.45 – 14.30 น. ผู้สนใจสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมการสัมมนาได้ที่ลิงค์ดังต่อไปนี้ <https://forms.gle/iqJUV2K6mqqRABxx8>

เกี่ยวกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

TMA เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสร้างเสริมความเป็นเลิศด้านการบริหาร เพื่อมุ่งสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย TMA ร่วมมือเป็น Partner Institute กับ World Competitiveness Center แห่งสถาบัน IMD (International Institute for Management Development-Switzerland) ในการทำการสำรวจขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยมากกว่า 20 ปี และยังมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาชั้นนำในสหรัฐอเมริกาและยุโรปรวมถึงประเทศไทยในการฝึกอบรมและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร และยังมีบริการที่ปรึกษา งานวิจัย การจัดประชุมระดับนานาชาติ และกิจกรรมสร้างเครือข่ายสำหรับทั้งภาครัฐและเอกชน โดยนับตั้งแต่องค์กรก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 มีผู้ใช้บริการกับ TMA มาแล้วมากกว่า 350,000 คน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อ :

ศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน TMA โทร. 023197677